

Objavljena prva enciklika pape Benedikta XVI.

Prva enciklika pape Benedikta XVI., Bog je ljubav (Deus Caritas est)

30.01.2006.

„Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu“ – ovim riječima iz Prve Ivanove poslanice, započinje prva enciklika pape Benedikta XVI., pod naslovom „Bog je ljubav“ (Deus Caritas est), koja je 25. siječnja 2006. predstavljena u

Tiskovnome uredu Svetе Stolice, a koju je Sveti Otac potpisao na Božić, 25. prosinca prošle godine.

Sveti Otac sâm objašnjava svrhu svoje prve enciklike – a to je pokazati čovječanstvu veliku novost Božje ljubavi. Bog „osobno voli“ svoje stvorenje – piše Papa. To je ljubav koja ne napušta nikada, pa ni onda kada je iznevjerena; to je ljubav koja prašta. To je otajstvo Križa – Bog toliko voli čovjeka da ga, i sâm postajući čovjek, prati sve do smrti, i na taj način pomiruje pravednost i ljubav. Mi smo povjerovali u oduševljenu Božju ljubav – napisao je nadalje Papa. I to znači da na početku kršćanskoga života ne postoji neka etička odluka ili neka velika ideja, već susret s događajem, s Osobom, koji životu daje novi obzor, a s time i odlučujući smjer. Vjera nije teorija koja se može prihvati ili odbaciti. Ona je nešto vrlo konkretno - ona je kriterij koji

odlučuje o našem načinu života. U vremenu u kojemu su neprijateljstvo i pohlepa postali velesile, i u kojem smo svjedoci zloporabe religije sve do klanjanja mržnji, sama neutralna racionalnost nije u stanju zaštiti nas.

Trebamo Boga živoga, koji nas je ljubio sve do smrti – kazao je Sveti Otac u ponедjeljak, prikazujući encikliku sudionicima skupa o ljubavi, koji je organiziralo Papinsko vijeće „Cor Unum“. U središtu je, dakle, ljubav, riječ koja je često zlorabljenja – primijetio je Papa, te istaknuo razliku između 'eros', „svjetovne“ ljubavi, odnosno ljubavi između muškarca i žene, i 'agape', odnosno ljubavi temeljene na vjeri. Međutim, 'agape' nije protiv 'eros' – istaknuo je Papa – nije protiv tjelesnosti; štoviše, te dvije dimenzije valja uskladiti. Želio sam pokazati čovječnost vjere, čiji je dio i 'eros', odnosno čovjekov 'da' tjelesnosti

stvorenoj od Boga, odnosno 'da' koji u nerazrješivome braku između muškarca i žene pronalazi svoj oblik ukorijenjen u stvaranje. U braku se također 'eros' pretvara u 'agape', odnosno, događa se to da ljubav prema drugome ne traži više sebe, već postaje briga za drugoga, raspoloživost na žrtvu za njega, te otvaranje za dar novoga ljudskog života. S druge strane, čovjek ne može uvijek samo darivati, on treba također i primati; treba uvijek ponovno crpiti iz onoga izvora iz kojega izviru rijeke žive vode, odnosno Isus Krist, iz čijega probodenog srca izvire Božja ljubav.

Prava novost Novoga zavjeta nije u novim idejama, – napisao je Sveti Otac – već u samome liku Krista koji pojmovima daje tijelo i krv – i to je nečuveni realizam. To Božje djelovanje poprima dramatični oblik u činjenici da u Isusu Kristu sâm Bog traži izgubljenu ovcu, odnosno

izgubljeno i trpeće čovječanstvo. Euharistija nas pak privlači Isusovoj ljubavi, koja postaje ljubav prema bližnjemu. Doista, sjedinjenje s Kristom istovremeno je sjedinjenje sa svima onima kojima se On daruje. Ja ne mogu imati Krista samo za sebe – napomenuo je Papa – mogu mu pripadati samo u jedinstvu sa svima onima koji su postali, ili će postati njegovi. Stoga, tkogod me treba, i ja mu mogu pomoći, on je moj bližnji.

A konačni će se sud odnositi upravo na ljubav – podsjetio je Papa – Isus se poistovjećuje s gladnima, žednima, strancima, siromašnima, bolesnima i zatvorenicima. U njima susrećemo Isusa, i u Isusu susrećemo Boga. Međutim, zapovijed ljubavi se ne odnosi samo na kršćane pojedince, već i na kršćane kao zajednicu; odnosno, ljubav je dio poslanja Crkve, kao i slavljenje sakramenata i navještaj Riječi. Crkva tako na konkretan način upravlja svoju

ljubav prema svim potrebitim ljudima, kao i onima koji trpe. To je humanitarno djelovanje koje ne treba miješati s oblikom socijalne pomoći, i koje treba biti neovisno od stranaka i ideologija.

Bog je taj koji nas u dubini potiče da ublažimo bijedu. Tako u konačnici, Njega samoga nosimo u svijet trpljenja. Što Ga svjesnije i jasnije donosimo kao dar, toliko će djelotvornije naša ljubav promijeniti svijet i pobuditi nadu koja nadilazi smrt. Karitativno djelovanje treba poticati Kristova ljubav, i treba ga jačati neprestanom molitvom u živome susretu s Bogom. Došao je trenutak da se istakne važnost molitve pred aktivnošću i prijetećem sekularizmu brojnih kršćana koji se zalažu u karitativnome radu. Sveti je Otac encikliku završio zazivom Djevici Mariji, uzoru čiste ljubavi koja ne traži sebe, već jednostavno voli. Njoj povjeravamo Crkvu i

njezino poslanje u službi ljubavi. Nju molimo da nas nauči prepoznati i ljubiti Isusa kako bismo postali sposobni za istinsku ljubav, te bili izvor žive vode usred ožednjelog svijeta – stoji na koncu prve enciklike pape Benedikta XVI.

Radio Vatikan

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/objavljen-a-prva-enciklika-
pape-benedikta-xvi/](https://opusdei.org/hr-hr/article/objavljen-a-prva-enciklika-pape-benedikta-xvi/) (17.06.2025.)